RESIDENCE SUPERIEURE AU TONKIN
DEPOT-LEGAL

NĂM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2041 — NỘI SỐ: 2402 — NGÀY THỨ SÁU 11 JANVIER 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL TONKIN
No 1176

HANOI

	Hanoi	Hanoi-Haiphong	Hanoi-Yunnanfou	Hanoi-Langson	Hanoi-Phu-Lang-Thuong-Kep	Hanoi-Vinh
Một năm.	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các làng và Các công-sở	»	5 . 00	8 . 00	8 . 00	9 . 00	»
Sáu tháng.	3 . 00	3 . 50	3 . 20	3 . 20	3 . 30	6 . 00
Ba tháng .	1 . 50	1 . 75	1 . 80	1 . 60	1 . 65	3 . 00
Một tháng.	0 . 50	0 . 60	0 . 55	0 . 55	0 . 60	1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
67-69, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. E. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant: NGUYỄN-Y-LUÂN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 5 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 058 de large.
Une seule insertion. . . . 0 $ 50 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . 0 $ 10 le c/m
Réclame dans la 3me page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cuộc diễn-kịch của hội tân cựu học-sinh trường Cao-đẳng ngày 20 Janvier này

Nói chuyện diễn kịch ở trong xã-hội ta hầy giờ cũng đã là một chuyện thường lắm; những cuộc diễn kịch như thế nầy, người đi xem diễn kịch như cuộc diễn kịch nầy cũng đã từng, chứ không phải có một cuộc diễn kịch của hội tân cựu học-sinh trường Cao-đẳng sẽ diễn ngày 20 janvier tới đây là một; nhưng có một điều nên chú-ý là đã nói diễn kịch thì tức là diễn kịch tây, văn kịch tức là văn tây, dù có diễn ra tiếng ta cũng phải vẫn là cái tinh-thần văn tây; người diễn kịch tức là người diễn kịch lối tây, dù là người ta đứng diễn cũng phải vẫn là cái hộ điệu của người tây, mà xem diễn kịch tức là xem diễn kịch tây, cũng cốt cho nhận được cái tinh-thần, hiểu được cái bộ-điệu của một nền mỹ-thuật tây; như vậy thì trừ phi người thông hiểu văn tây lắm, thuộc tinh-tình tư-tưởng người tây lắm, không gọi là đích kịch tây. diễn kịch tây được, mà văn đã không dùng là văn-kịch tây, người diễn kịch đã không dùng là người diễn kịch tây thì người xem diễn kịch còn được ích gì về cái mục-đích của mình định nhân lấy cái tinh-thần, hiểu lấy cái bộ-điệu của một nền mỹ-thuật tây nữa. Cuộc diễn kịch nầy, văn kịch thì là văn-kịch của một nhà trứ danh soạn kịch ở nước Pháp ngày xưa mà văn dịch thì của bản-quán chủ-nhiệm là bản kịch thứ ba sau hai bản kịch đã dịch đem diễn cho công-chúng thưởng giám rồi, người đứng diễn thì là các sinh-viên tân cựu học-sinh trường Cao-đẳng. Dịch kịch tây, diễn kịch tây mà người dịch như thế, người diễn như thế, ta không biết rằng đã thật gọi được là đúng tây chưa? Nhưng ta có thể nói được rằng chính những người thông hiểu văn tây, thuộc tinh-tình tư-tưởng tây dịch kịch tây diễn kịch tây đấy; nếu cốt cho nhận được cái tinh-thần, hiểu được cái bộ-điệu của một nền mỹ-thuật tây mà xem diễn kịch thì thật cái cuộc diễn kịch nầy là xứng được với cái ý các người xem hơn cả.

Chẳng cần phải nói thì ai cũng biết người mình bây giờ cần phải biết có cái văn hóa của người tây là một cái mãnh-lực chi-phối khắp cả thế-giới ngày nay, không dân nào nước nào không biết có cái văn hóa ấy mà có thể cạnh tranh sinh tồn ở đời được; nghệ diễn kịch tây chính cũng là một điều nên biết trong cái văn-hóa đó; người dịch bản kịch nầy, những người chủ-trương cuộc diễn kịch nầy, đứng diễn bản kịch nầy chắc cũng vì một cái ý-tưởng tự nghĩ rằng cái văn-hóa của người tây ở đời nầy không biết không được, mình vì thế mà cố học cố xem cho biết, biết rồi thì cũng muốn đem công-hiến cho đồng-bào mình biết chung. Thiết tưởng người mình bây giờ cũng không còn ai dám cả gan bảo cái văn-hóa đó là cái văn-hóa ta không nên biết tới hay là không cần biết tới, nếu đã công nhận cái văn-hoa đó thế nào ta cũng cần phải biết thì hà rằng có một cái dịp tốt mà ta có thể nhận lấy cái tinh thần, hiểu lấy cái bộ-điệu của một nền mỹ-thuật tây như cuộc diễn kịch nầy ta lại chẳng có vũ hoan-nghênh hay sao?

Cái hi-vọng tối hậu của người mình là thâu thái lấy cái văn-hóa của người Tây mà dung hợp với cái văn-hóa của phương Đông là cái văn-hóa cũ sẵn có của mình; về một nền mỹ-thuật nầy, ta cũng muốn hiểu hết được nghệ diễn kịch của tây mà ta thu nhặt lấy cái sở-trường của người để sửa đổi cái sở-đoản của mình mà cải-lương cái nghệ hát bội cũ ở xứ ta: nhưng trước khi muốn lấy được cái hay của người, phải hiểu hết cái hay của người đã, từ chính-trị, học-vấn, kinh-tế, kỹ-nghệ, cái gì cũng vậy: trong cái nghệ diễn kịch, ta cũng phải lĩnh hội được hết cái tinh-thần văn kịch tây, thưởng giám được hết cái bộ-điệu người diễn kịch tây rồi ta mới mong lấy được cái tinh-thần, cái bộ-điệu ấy mà châm-chước với cái nghệ cũ của ta, dựng thành một lối diễn kịch riêng của ta được, muốn lĩnh-hội được hết cái tinh-thần văn kịch tây, thưởng-giám được hết cái bộ-điệu người diễn kịch tây thì tất phải xem diễn kịch tây; người hiểu được văn-tự ngôn-ngữ tây thì xem thẳng vào cuộc diễn-kịch tây, mà không thì xem vào những cuộc diễn kịch tây bằng tiếng ta mà phải dịch phải diễn cho đúng tây như cuộc diễn kịch nầy mới có ích.

T.

SỐ NGƯỜI THẤT-NGHIỆP Ở ÂU-CHÂU

Cái nạn thất-nghiệp phát hiện ở Âu-châu sau cuộc chiến-tranh, lần lần đã thấy giảm đi được nhiều. Cứ như biểu tổng-kê của hội liên-hiệp quốc-tế thợ-thuyền, thì ở các nước Âu-châu nước nào số người thất-nghiệp cũng thấy giảm ít nhiều, duy chỉ còn có nước Đức là số người thất-nghiệp lại tăng lên mà thôi. Số người thất-nghiệp ở các nước tính ra như sau nầy:

Bỉ: 12 368 người thất-nghiệp.
Pháp: 1,363. — Hà-lan: 80,222. — Ý: 231,590. — Ba-lan: 87,000. — Đan-mạch: 20,404. — Na-uy: 12,840. — Thụy-điển: 11,000. Thụy-sĩ: 22,840. Tchéco-Slovaquie: 300,000. — Áo: 77,923. — Nga: 443,000. — Đức: 680,788.

Đó là về các nước trên lục địa, số người thất nghiệp cộng là 1,961,667 người.

Còn như nước Anh thì số người thất-nghiệp có 1,241,500 người liên quân để phòng thủ. Hai bên đánh nhau kịch liệt lắm, mà chưa chia hơn thua.

Hồ-hán-Dân sắp về Quảng-đông

Hứa-sùng-Trí phụng mệnh Tôn-Văn ra Thượng-hải trù biện quân sự và triệu Hồ-hán Dân. Nghe đâu Hồ đã sắp sửa đi rồi về Quảng-đông.

Tin Trung-hoa

Ngày 2 Janvier 1924

Tin Bắc-kinh

Ngô-cảnh-Liêm đánh giây thép đi các tỉnh nói rằng ngày khai hội mới rồi, chủ ý thương nghị lại việc kim phật lang, đảng phản đối đánh mình bị thương, vì thế việc hội nghị không có kết quả. Đảo Ngô-phái cũng đánh giây thép đi các tỉnh, kể tình trạng Ngô ỷ thế hành hung.

Việc kim phật lang

Tham-nghị-viện tiếp tờ tư của quốc-vụ-viện nói rằng hiện dương trù tính việc kim-phật-lang đợi khi trù nghĩ được phương-pháp rồi, sẽ thông tư cho các nơi biết. Tham-nghị-viện tiếp tờ tư ấy, liền hội ngoại-định sai ủy-viên vào phủ hỏi Tao-Côn.

Tôn-truyền-Phương khiêu hấn với Chiết-giang

Các báo đều đăng ở Pnác-kiều hiện nay quân đội đã chỉnh đốn, đủ biết rằng Tôn-truyền-Phương nhận chức Mân-Chiết tuần-duyệt-sứ, là chủ ý khiêu hấn với Chiết-giang.

Vương-khắc-Mẫn không dám đến bộ

Ở Bắc-kinh vì tài chánh quẫn pháp, nhân tình có ý nón nao; Vương-khắc-Mẫn thấy thế, không dám đến tài-chánh bộ nhận việc, Tào Côn ha lệnh cho quân-sự sứ cất 40 tên vệ-binh đến đóng thêm ở tài-chánh bộ và sở cảnh-sát cất 2 tên lính tuần-cảnh đến canh nhà riêng của Vương.

Ngô-bội-Phu xin trù biện việc kim phật-lang

Ngô-bội-phu đánh giây thép cho Tào-Côn, xin Tào cứ theo như công cảnh mà kết định việc kim phật lang, không cần phải khai hội thương nghị nhiều lần.

Viên-tổ-Minh và Lưu-Tương tranh công

Quân Phúc kiến đánh lấy Trung-khánh, Viên-tổ-Minh và Lưu-Tương đều đánh giây tiếp về Bắc-kinh tranh công; nhưng ở Thượng-hải thì được tin rằng đó là tài quân Vân-nam không đánh mà lui.

Tôn-truyền-Phương dã kéo quân đến địa phận Chiết-giang

Có tin đồn rằng Tôn-truyền-Phương đã kéo quân đi qua Tiền-hà-lĩnh, hiện đã đóng ở địa phận Chiết-giang, khí thế rất mãnh liệt.

Ngô-cảnh-Liêm với Cao-lãng-Uất

Ngô-cảnh-Liêm muốn nhận việc kim phật lang khuynh đảo Cao-lãng-Uất và Nam-hué-Khánh, hiện đã sai người đi vận động các tỉnh trưởng đánh giây thép về Bắc-kinh hưởng ứng với mình. Cao thấy thế, đã vào phủ yết kiến Tào-Côn xin từ chức, nhưng Tào chưa nghe, còn muốn hết sức điều đình.

Đảo Ngô-phái đòi tiền Cao-lãng-Uất

Đảo Ngô-phái (đảng-phái phản đối Ngô-cảnh-Liêm) sai người đến yết Cao-lãng-Uất, yêu cầu mỗi người 400 đồng bạc, thì xin hết sức trù liệu phương pháp khuynh đảo Ngô.

Cao-lãng-Uất cãi việc thừa nhận kim phật lang

Cao-lãng-Uất đánh giây thép đi các tỉnh, cãi rằng mình không bị mật thừa nhận việc kim phật-lang bao giờ.

Cuộc chiến-tranh ở Thạch-than

Lâm-Hồ và Hồng-triệu-Lân đem quân đánh Thạch-than; Dương-hi-Mẫu (Diên-quân tổng-tư-lệnh) được tin, liền đem quân sang hiệp sức với

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 8 Janvier 1924

Tại Thứ-dân nghị-viện

M. Péret được tái cử nghị-trưởng thứ-dân nghị-viện.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 10 Janvier 1924

Số sinh tử ở nước Pháp

Trong ba tháng đầu năm 1923, số sinh ở nước Pháp có 584.458, và số tử có 506.007.

Giảm số quan chức

Kể đến ngày 3 novembre 1923, số quan-chức tại các sở ở nước Pháp giảm đi cả thảy là 68.100 người.

Việc nước Hy-lạp

Tin Athènes. — Tình trạng không thay đổi. M. Venizelos vẫn dương điều-đình. Có lẽ ông sẽ lập xong một tòa nội-các mà M. Rossos cầm quyền thủ-tướng, còn M. Venizelos thì chủ-trương bộ Ngoại-giao.

Việc Kémal Pacha bị hành-thích

Tin Constantinople. — Tin đồn rằng Mustapha Kémal bị hành thích là một tin đồn sai.

Việc nước Đức

Tin Dusseldorf. Thợ thuyền không ưng làm việc mười giờ một ngày phải đuổi, có biểu-tình náo-động. Song họ chỉ biểu-tình nội trong quận Dusseldorf, chứ trong hạt sông Rhur không xảy ra việc gì. Ở hạt sông Rhur hầu hết các nhà máy đều làm việc một ngày tám giờ.

Các mỏ vẫn lấy thợ vào làm việc. Số thợ thất-nghiệp ở Bochum trước những 50.000, nay chỉ còn có 25.000 người.

Số than xuất sản ở trong hạt sông Rhur bây giờ so với số than xuất sản trong năm 1922 được 60 /. Tại nhiều mỏ số than xuất sản được quá số thường. Như ở các mỏ Thyssen và Hambon, số thợ là 15.000 người mà mỗi ngày được 15 0 0 tấn. Số than xuất sản trong buổi chiến-tranh tính ra mỗi người mỗi ngày được 0,89. Số than xuất sản trong trận Gelsenkirchen, tuần lễ trước có 9.580 tấn, mà đến tuần lễ sau được hơn 2 .000 tấn. Số than coke xuất sản trong hạt sông Rhur tính ra bằng 32 /. số than xuất sản trước buổi chiến-tranh.

Tin Berlin. — Chánh-phủ trung-ương nước Đức và chánh-phủ xứ Thuringe điều-đình với nhau đã xong. Xứ Thuringe sẽ giảm số quan chức.

Tin Coblence. Theo như lời chánh-phủ nước Anh bàn về việc phân-li ở đất Palatinat, thì các đại-biểu trong hội-đồng đã tra xét.

Tin Munich. — Những người bị kháng-cáo về việc Hitler đến cuối tháng janvier này sẽ xét tại tòa án công-dân. Còn những người khác sau sẽ xử.

Tin Dresde Một người về đảng Xã-hội được cử vào chức thượng-thư bộ Nội-vụ xứ Saxe.

Pháp Bỉ với Đức

Nước Bỉ đã gửi bức thư trả lời nước Đức đáp quan Belgrand, Bỉ-sứ cũng hợp với bức thư của nước Pháp.

HIỆU VARENNE MẤT TRỘM MỘT CÁI SÀ-LÚP

Lính thủy Pháp bắn chết 15 người

Trong báo *Avenir du Tonkin* có đăng tin sau nầy:

Ngày chủ nhật 30 décembre ngày ở sông Châu-giang, có kẻ ăn trộm mất một cái sà-lúp của hiệu Varenne. Mười người lính thủy ở tàu *Craonne* vâng lệnh đi tìm, đến lúc thấy cái sà-lúp ấy, người Trung-hoa không chịu đem giả, lại còn bắn súng vào lính thủy. Lính thủy bèn bắn súng đáp lại, mười lăm người Trung-hoa ngã lăn ra, còn người nào thì ù té chạy trốn.

Lính thủy tàu *Craonne* không ai bị hại. Chỉ có hai người bị thương mà thôi.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-diên Việt-Nam

Câu hát

(Xếp theo vần a b c)

Anh em cốt-nhục đồng-bào,
Vợ chồng là đạo lẽ nào chẳng thương.
Anh ơi, cớ bạc anh chửa,
Rượu cho anh nồng, rượu mua anh [đừng.
Anh ơi, buông áo em ra,
Để em đi bán kẻo hoa em tàn.
Bao giờ đá nổi vông chìm.
Muối chua chanh mặn mới tìm đặng nhau.
Bởi thương nên vét lấy sầu, [em.
Không thương ai dám đá đầu mòng.
Cá lên một nước cá khô, [tay.
Làm thân con gái lõa lồ ai khen.
Chim khôn chẳng phụ cơ hèn,
Gái không chờ chực cơ hàn mà vong.
Công-danh gì nữa bây giờ,
Chuông kêu đã vỡ không chờ tiếng kêu.
Cực lòng thiếp lắm chàng ơi,
Biết rằng lên ngược xuống xuôi đàng [nào.
Đố ai lặn xuống sông sâu,
Mà đo miệng cá uốn câu cho vừa.
Đôi ta chẳng được sum vầy,
Khác nào chim nhạn lạc bầy kêu nhau.
Đừa tre một chiếc khó cầm,
Năm đêm nghĩ lại thương thầm bạn đơn
Đường đi cật nhỏ cỏ mọn. [xưa.
Những lời vàng đá anh còn nhớ quên.
Đừng nhìn con quạ rỉa lông,
Chị em lận cận cướp chồng không hay.
Em sầu có chỗ thở than,
Anh sầu khác thể nhaog tàn đêm
Em đi sợ mẹ em trông, [khuya.
Sợ con em khóc sợ chồng em than.
Dạo chơi quán cũng như nhà,
Lều tranh có nghĩa hơn tòa ngói to.
Gió đưa bụi chuối sau hè,
Anh mê vợ bé bỏ bè con thơ.
Gió tay em hương sương trời,
Rửa làm sao sạch những lời thị-phi.
Ham giàu mà lấy đứa ngu.
Của ăn thì hết đứa ngu hãy còn.
Khi cày thì chẳng thấy chim,
Đến khi lúa chín chim tìm đến ăn.
Không chồng đi đọc đi ngang,
Có chồng thì cứ một đàng mà đi.
Khuyên đừng phụ chữ khó khăn,
Khó mà biết nghĩa cũng bằng giàu sang.
Lấy chồng phải lựa vừa đôi,
Dầu đi cũng đẹp dầu ngồi cũng xinh.
Lấy chồng nằm ngoài nắm xưa,
Năm nay chồng bỏ lại chưa có chồng.
Lên voi rủ một tiếng cười,
Thương con nhớ vợ lệnh đôi phải đi.
Muốn cho trên dưới thuận hòa,
Chồng kêu vợ dạ gà mái là gái ngoan.
Nghĩ mình vẳng trước quạnh sau,
Soi gương trông thấy tóc râu mà buồn.
Người còn thì cứa hãy còn,
Miễn là nhân nghĩa vuông tròn thì thôi.
Người đón cha mẹ anh hiền,
Cắn cơm không bỏ cắn tiền bỏ đôi.
Người đói ai khỏi gian nan,
Gian nan có thuở thanh nhàn có khi.
Nói ra thì hổ muốn phần,
Bốn mùa đông lạnh anh chẳng gần hơi em.
Rủ nhau xuống biển bắt cua,
Lên non hái nhuỵ vào chùa nghe kinh.
Sông cùng nắng sông chẳng cùng,
Giời ơi, hỡi hỡi anh-hùng lỡ chị.
Sang cầu thang thở với cầu,
Cầu bao nhiêu vấn dạ sầu bấy nhiêu.
Thang cao nhiều bậc khó trèo,
Đem nhan đến chốn hiểm nghèo bỏ [nhau.
Thấy em như thấy mặt trời,
Thấy thì thấy vậy trao lời khó trao.
Thương ai cho bằng thương chồng,
Bởi chồng ở bạc nên lòng hết thương.
Thân em như giếng giữa đàng,
Người thanh rửa mặt, người phàm [rửa chân.
Thân em như tấm lụa đào,
Dám đâu xé lẻ vuông nào cho ai.
Thân em như giấy nửa tờ,
Chớ nghĩ mà tội, chớ ngờ mà oan.
Trăm năm giữ vẹn chữ lòng,
Sống sao thác vậy một chồng mà thôi.
Trăm năm trăm tuổi trăm chồng,
Ai mà lắm bạc em bỏng trên tay.
Trăm năm trăm tuổi một chồng,
Dầu ai thêu phụng vẽ rồng mặc ai.
Trăm năm mảnh nghĩa vẹn toàn,
Tử sinh tạc dạ đá vàng nào phai.
Trăm năm cốt rụi xương tàn,
Yêu em đến thác cũng còn nhớ em.
Trăm năm lòng gắn dạ ghi,
Dầu ai đem bạc đổi chì mặc ai.
Trông chồng mà chẳng thấy chồng,
Chém cha cái kiếp má-hồng vô duyên.
Vắng nghe chim vịt kêu chiều,
Bâng khuâng nhớ bạn chín chiều ruột [đau.

Trương công-Bàn

Tự do diễn đàn

Bàn về việc cải-lương ngờ-oan-thôn

Bản-quán tiếp được bài sau nầy xin lục đăng sau đây để rộng đường dư-luận.

Sách Tàu có câu rằng: « dân duy bang bản, bản cố bang ninh! » Nghĩa là dân đối với nước, thì dân là cốt-rễ, mà nước đối với dân, thì nước là cành-chồi! Vậy cốt-rễ có vững bền, thì cành-chồi mới xanh-tốt, mà dân-thôn có giàu thịnh, thì nhà-nước mới được yên-vui.

Đã lâu nay trên nhờ Chánh-phủ dưới nhờ các quan, hết lòng bảo-hộ, gia sức gây dựng Con đường tiến-hoa, nay đã rộng mở đến lối dọc đường ngang; ngọn đuốc cải-lương, nay đã khắp soi đến hang cùng ngõ-suốt. Ở thôn quê ta nay: làng nào cũng đã bầu nên tộc-biểu, xã nào cũng đã dựng ra hội-đồng Kê về phần hình-thức của văn-minh, thì cũng đã vẻ-vang đôi chút; mà nói đến sự tinh tuấn của tiến-hóa, thì phần nhiều còn phải tìm kiếm phương kế, mở mang trí-tuệ cho dân. Những trách nhiệm đó, điều thuộc về tư-trưởng của các vị sĩ-phu trong nước, và những người nào trưởng trong làng, tưởng không nói ai cũng đã rõ.

Tôi vừa rồi có đọc báo Nam-phong số 74, trong mục tuổi-đàm có bài ban về việc cải-lương của dân thôn. Tôi xem đi xét lại, đại-ý bài ấy nói: « Muốn cho các người nào trưởng ở « thôn quê, cùng nhau lập một hội « gọi là hội kỹ-niệm. Định mỗi « tháng theo âu ngày âm-lịch là « ngày sọc và ngày vọng, làm ngày « kỷ-niệm của hội đi đến bái đình « chùa, miếu-mạo, rồi diễn-thuyết « cho công-chúng nghe những sự-tích của quốc-tổ, tướng-tổ, gia-tổ « vân vân »

Tôi xem xong nghĩ cũng hàm mộ cái ý-kiến của tuyệt giả, nên cũng đã sẵn lòng sốt-sắng, cổ động cùng mấy làng đều theo ý-kiến ấy, biến vào khoán-ước, để làm lệ thường thường. Việc ấy cũng có lẽ duy trì được phong hóa mà tăng lên được trí-thức cho dân.

Tưởng cần ngài sẵn hưng nhiệt-thành, cũng nên biểu đồng tình về việc ấy, đứng ra nói lại ý-niệm, để cùng nhau khởi sinh-hoạt cho quốc-dân ở thời quê ta.

Tôi thiển nghĩ : nếu được như vậy mà ở các thôn quê ta, hết thảy ai ai cũng sẵn lòng hoan-nghênh, cùng công nhận lấy mỗi tháng hai ngày sóc, vọng để làm ngày diễn thuyết, ngày lễ bái, theo như ngày chủ-nhật của nhà-nước và ngày nghỉ lễ của đạo Thiên-chúa kia, thì cũng không phải là quá xa, và cũng không phải là ngày hư-phí quang-âm.

Số là ở các thôn quê ta nay, quanh năm chỉ tối đánh chỉ chân lấm tay bùn ; thắng năm ngày mười lại những đầu đội vai gánh. Các cụ ta xưa đã có câu răn bảo con em rằng : « Tay làm hàm nhai, tay quai hàm trễ ! » Lại có câu rằng : « Hay ăn mà chẳng hay làm ai ưa ! » Xem câu nói đó, đủ biết những tình-trạng ở các nơi thôn quê ta nay, còn có thì giờ nào là thì giờ nhàn-nhạ ? mà còn có ngày nào là ngày cùng nhau họp mặt chuyện trò, tỏ tình thân-thiết ; để tai nghe được những chuyện luân-thường trật-tự ; để bụng nhớ được những câu lịch-sử gần xa kia nữa ?

Vả lại ở thôn quê ta, trong một năm cho có gặp được những ngày giỗ, ngày tết, ngày kỳ phúc, ngày hội hè gì nữa, thì công-việc đầu được nghỉ ngơi, nhưng xác thịt vẫn phải lao động, mà có lẽ lại bề-bộn, tối bụi hơn gấp mấy những ngày thường. Nói qua đang thì những ngày kỷ-niệm của ta đó, đều là những ngày ở thôn quê ta phải hy-sinh về việc khẩu-trái ! Mà nếu ta đã phải hi-sinh về việc khẩu trái, thì đâu ở trong thôn-xã, cho có những người kiến thức, có các hội kỷ niệm, muốn nhân dịp mà đem các bảo chương, bài diễn-thuyết cùng đọc cho công chúng nghe nữa, thì cũng khác gì câu cổ-ngữ rằng : « Nói chuyện với người say !... đó thôi.

Tuy vậy nhưng xem ở các thôn quê ta nay, kẻ người kiến-thức cũng đã khá nhiều, có phải là không ai biết nghe diễn-thuyết đâu ? mà người tư-trưởng cũng không phải ít, có phải là không ai biết lấy ngày rằm, mồng một làm ngày lễ bái, làm ngày kỷ niệm, mà cùng nhau nghỉ-ngơi, họp mặt chuyện-trò đâu ?

Tóm lại chẳng qua cũng vì cái thói quen xưa nay, nó không bó buộc ở thôn quê ta làm vậy. Mà cũng vì lẽ đó, cho nên những hạng nhi-đồng phụ nhụ ở thôn quê ta nay lại thường mạo cho những ngày rằm mồng một kia, là ngày kỷ-niệm riêng của bọn ông sư bà vãi ; và ngày lễ bái riêng của bọn ký-dịch thân-hào. Còn những ngày riêng về phần mình, thì đành chỉ cắm đầu cắm cổ, lo hôm lo mai ; chạy ngược chạy xuôi, làm thuê làm mướn. Nai lưng đóng góp cho đủ lệ làng ; ghé vai gồng-gánh, cho xong việc nước đó thôi.

Có hỏi đến trong một tháng có mấy ngày nghỉ lễ ? có mấy ngày cùng nhau đốt nén tâm-hương, tỏ lòng đinh-lễ, khẩn-vái Thánh Thần, kêu cầu Phật Tổ ? thì trước sau không có một ngày nào.

Không kể chi những hạng người mới xuất hiện ở thế giới, mà đã tự chiếm lấy địa-vị tuế-nguyệt thân nhân kia, thì hạng ấy đã là hạng khoác vỏ văn-minh, pha mầu tân-cựu. Nhưng ta hãy kể những hạng người làm ăn khó nhọc ở thôn quê ta nay : dầu tắt mặt tối, đã không có lúc thanh-nhàn ; cỗ cày vai bừa, cũng không có ngày yên nghỉ.

Đã đành là : thân chạch quản gì lấm mắt, kiếp trâu nên phải kéo cày. Nhưng ta cũng nên dừng chân đứng lại, mà mắt trông người ; có lẽ nào người thì sung sướng như tiên, mà ta lại chịu quanh năm vất-vả hay sao ? Vậy ta nay cũng nên bớt công bớt việc, trong một tháng lấy hai ngày, để làm ngày bồi dưỡng về đường tinh-thần tri-não của ta chứ ?

Xem như các đạo khác, có phải trong một tháng người ta cũng còn có những mấy ngày ăn chay, mấy ngày lễ cả kia không ? Mà trong những ngày ấy, thì hết thảy dân-bà trẻ con, kẻ giàu người nghèo, ai cũng đi nhà thờ, ai cũng được hưởng sự vui chung kia không ? Vậy nay ta cũng nên lấy một ngày mồng một, làm ngày lễ bái chung, lấy một ngày hôm rằm, làm lễ trọng-thể. Như vậy thì tôn-giáo của ta chẳng cũng chấn-hưng lắm ru ? mà những ngày ta đi lễ bái kia, chẳng cũng lại là một lễ chỉ-đáng lắm dư ?

Hoặng chi trong một tháng mà ta đã chịu khó nhọc về phần xác thịt, thì ta bớt ra một ngày để đi dưỡng tinh-thần cũng là phải ! Suốt ruột tháng mà ta đã phải hẹp-hòi về phần kiến-thức, thì ta trừ ra một ngày để lấm-bồ tri-não cũng là hay !

Mong rằng: Các nhà hào phú ở thôn quê ta nay, cứ đến ngày rằm mồng một, thì rộng cho vợ con đi lễ bái, tôi tớ được nghỉ ngơi, mà những nhi đồng phụ nhụ ở thôn-quê ta nay, cũng cứ đến ngày rằm mồng một, cùng nhau tỏ ý kính thành, nghe lời diễn giải. Nếu được như vậy, thì không những hội kỷ-niệm đã làm trọn được nghĩa-vụ với đời dân ở thôn quê mà quốc dân ta cũng được rộng mở đường tiến hóa, bổ ích về đường tinh thần cũa. Mong lắm thay!!!

Hùng-sơn, Ng-duy-Ngung.

Tin sau cùng

Nước sông Se ne xuống

Mưa luôn không ngớt, nước sông Seine vẫn xuống. Ở cầu Austerlitz, nước đo được 5m60, và ở cầu Tournelles, nước đo được 5m5).

Một thứ thuốc mới phát-minh

Có tin rằng bác-sĩ Mossushito giáo-sư ở Tokio mới phát minh được một thứ thuốc trị bệnh ung-độc, đặt tên là garcinalosyne.

Gió bão ở Dresle

Bảy cái tàu bị nạn. Một cái tàu Ý và một cái tàu Đan-mạch đắm. Cứu được ít nhiều thủy-thủ.

Cuộc thi thơ

Của Nhà-văn-Quốc-sự-tử

MCDXCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khói tỏa hương xông rạng vẻ hồng.
Ngọn bút hóa-công in đất Bắc.
Cây bia sơn-nhạc ngất trời Đông.
Bốn triều trở dậu khơi dòng Nhị,
Mấy cuộc tang-thương vững núi Nùng.
Thánh giáo mở mang đường giáo-dục
Nghìn năm văn-hiến đất Thăng-long.

MCDXCV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu hương đưa ngất núi sông.
Văn mới phong-trào bia đá vững,
Miếu xưa chỉ trụ chữ vàng dung.
Nền văn mở rộng đường Âu Á,
Ngọn miếu ngời cao đất Nhị Nùng.
Từ Lý đến nay tang-hải mấy,
Tấm lòng thành kính vẫn trông mong.

Phòng văn-Bông
4 Quai des Noliers, Thanh-hóa

MCDXCVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn Giám xây nền đất Nhị Nùng.
Miếu mạo xưa còn sơn nhạt thắm,
Cung-tường nay đã cỏ rêu phong.
Khoa danh theo nẻo riêng miền Bắc,
Luân-lý gây nên khắp cõi Đông.
Hỡi khách sùng văn người trọng đạo,
Bảo-tồn Khổng học với non sông.

Nguyễn-xuân-Hanh
Sở Điện-báo Tây-đông, Sơn-tây

MCDXCVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cổ văn kim mới lạ lùng.
Sực sực cung-tường nên Thánh hóa,
Đường đường bia biển trụ nho-phong
Non Nùng mấy độ mây tan hợp,
Bến Nhị bao thu nguyệt sượng sùng.
Hỡi khách ý quan người cổ cựu,
Rõi đây hương khói có siêng không ?

Nguyễn-văn-Hợp
Làng Lục-giã, Sơn-tây

MCDXCVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh-miếu ai qua cũng ngửa trông.
Một đám cung-tường xây đạo thống,
Đôi vầng nhật nguyệt sáng non sông.
Thái-bình cửa mở quy-mô sẵn,
Nhân nghĩa đường đi lớn bé cùng,
Dâu bể mặc dòi bia chẳng chuyển,
Vang trời khánh đá với chuông đồng.

Bố-Chính
Làng Thanh-chiểu, Sơn-tây

MCDXCIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu từ triều Lý phải không ?
Nùng Nhị cao xây nền quốc-học,
Tứ Thư vẻ rạng khắp tây đông.
Rừng nho chốt vót miền sông Tử,
Bể thánh thênh thang khắp cõi Đông
Hưng dẫn kể chi Tần với Hán,
Một lòng thờ kính Bắc Nam chung.

Ngô-văn-Sỹ
Làng Đức-nhuận, Hưng-yên

MDI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Cao giống sinh ra lũ cháu rồng.
Cửa Khổng sân Trình nay hiển tích,
Nước Nam triều Lý trước hưng công.
Bút Nàng đất ứng in miền Bắc,
Nghiên Nhị trời xây trấn phía Đông.
Bể học rộng nay tài sĩ-nữ,
Bia đời xin tạc chữ trinh chung.

MDII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Giám từ nhà Lý khởi công.
Đài-các vẫn còn bia kỷ-niệm,
Quốc-dân bao xiết nghĩa tôn sùng.
Bút Nàng tô-điểm nền luân-lý.
Nghiên Nhị ghi truyền bản hiếu trung
Cõi Bắc hương thơm lừng đất Việt,
Đỉnh chung ơn thấm đâm nhọ-phong

MDIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nền xây tự Lý công
Bốn mặt tường xanh in dấu cũ,
Mấy tòa gác tía ngất hương nồng.
Quả hoa hớn hở cây trăm thức,
Thang bậc rung rinh cửa chín trùng.
Cõi Bắc thơm lây mùi Khổng-đạo,
Non Nùng sông Nhị tạc bia chung.

Nguyễn-minh-Châu
Làng Đông-mỹ, Nam-định

MDIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vua Lý gây nền kỷ-niệm chung.
Chu Khổng tượng vàng hương khói tỏa,
Trần Lê bia đá cỏ rêu phong.
Tứ Thư tuy cách miền sông Nhị,
Nhật-nguyệt còn in đỉnh núi Nùng.
Triều đại trải bao phen biến đổi,
Gió mưa lay chuyển miếu này không

Nguyễn-văn-Loan
Làng Bình-lãng, huyện Tam-giang

MDV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Và bức tường cao giải bóng hồng,
Từ trước gây nền triều bát diệp,
Chưng nay vững cột nước đôi dòng.
Khói hương ngào ngạt lừng phương Bắc,
Đàn dọc lâm vang khắp Á-đông.
Sông Nhị non Nùng còn dấu cũ,
Văn-minh gặp hội lại tôn sùng.

Ngô-văn-Thiêm
Làng Ngọc-giả, Nam-định

MDVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nay chừng đã mấy đông.
Nền tạo gây dừng từ thuở Lý,
Khí linh bun đúc tựa non Nùng
Trong tường dấu tốt người khôn ngó
Ngoài cửa cao bền khách nghèn trông
Thiên lý nhân-tâm nguyên chửa dứt,
Thì đề ghi tạc với non sông.

MDVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu gây từ Lý-Thánh-tông.
Chỉnh-phối cung-tường cao cửa Giám
Xuân-thu hương khói thắp non Nùng.
Dòng Thù trông đấy luôn đôi ngả,
Bóng cối ngờ dây mát một vùng,
Tang hải vẫn còn nền nếp vững.
Mấy tòa rực-rỡ chói trời Đông.

Trần-thường-Thông
Commerçant Haiphong

MDVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Từ chỉ bia truyền Lý khởi công.
Cửa Giám tường cao cung khuyết cổ,
Nhà Nùng mạch dẫn tú linh chung.
Rõ ràng thánh triết tôn đôi bậc,
Sau trước khanh-phu kính một lòng
Nghiên bút theo đòi tay phận gái.
Nên văn chẳng dốc ý tôn sùng.

Nữ-sinh, Vũ-thị-Tỷ
Làng Lương-xá, Nam-định

Tin Saigon

Mấy cái thảm kịch

Ba người Trung-hoa cùng tự tận một lúc

Một người Khách dân-ông và hai người Khách dân-bà cùng buôn ở một cửa hàng, trong phố Vassoigra, tiền nợ đến kỳ không có trả, sợ phải bắt giam thì bữa mồng 8 januvier này đều uống thuốc phiện tự tử cả.

Khi ông Cò được tin ấy đến khám thì hai người đã chết rồi, còn một người nữa được một lúc cũng chết nốt.

Một cậu bé ngã gác chết

Chiều chủ nhật trước quan *docteur* Bieille de Langibaudière cùng quí-quyến đã sắp xe ô-tô định đi Chợ-lớn chơi. Khi cả nhà lên xe đâu đấy rồi, mới biết thiếu cậu con trai quan *docteur* lên 8 tuổi còn mải chơi trên gác. Cậu này khi xuống còn độ hơn hai bước nữa thì lộn cổ ngã đâu đập xuống gạch mà nằm xóng xượt, bất tỉnh nhân sự trong bốn giờ đồng hồ. Tỉnh được một lúc thì nói rằng cứ để cho ngủ, rồi ngủ mãi mà không dậy nữa.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 20 đô
15 giờ 21 độ

Lịch ngày mai

Dương lịch
Thứ bảy 12 janvier 1924
S. Alfred

Âm-lịch
Mồng 7 tháng 12 năm Quí-hợi
Ngày Canh-dần
Hành Mộc, Sao Vị, Trực Trừ
KY : Kiến-lạc, Tế-tự.
NGHI : Nhập học, Giá thú, Di-sĩ, Tu tạo, Động-thổ, Thượng-lương, Tiễn-nhân, An sàng, An-táng.

Giá bạc. — Kể từ ngày 11 Janvier 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 10

Thị giá quốc-trái. — *Ngày 11 janvier 1924* : — 3 °/. 53.15. — 5°/. 1945 1916 69.65 — 4°/. 1917 57.50. — 4 °/. 1918 56,55 5,°/ 1920 Thứ hoàn vốn dần 85. — 6 °/. 1920 80.80

Tin tàu. — Tàu *Cordillère* tới Saigon ngày 11 janvier, hồi 17 giờ.

Tàu *Yangtze* khởi-hành ở Tourane ngày 10 janvier hồi 20 h 30. Ngày 12 hồi 8 giờ sáng sẽ tới Haiphong.

Tàu *Hanoi* mang thư đi Hongkong, đường Packoi, Hoihao và Konangtchéou wan, đến ngày chủ-nhật 13 này hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 13 janvier chuyến xe lửa thứ nhất là 6 giờ 20.

Quan Thống-sứ đôi với các làng cải-lương. — Trong mấy số báo trước bản quán đã thuật việc quan Thống-sứ Monguillot đi kinh lược tỉnh Hải-dương, nay lại được thêm những tin sau này :

Sáng mồng 8 thoạt mới xuống thì ngài đến huyện Cẩm-giàng trước tiên, có quan Công-sứ Bouchet đón tại kilomètre 39 rồi giới thiệu những hội-đồng tộc-biểu các làng đã cải-lương cùng quan Thống-sứ. Ngài xem sổ chi-tiêu xong thì đi Kẻ-sặt và vào thăm trại canh-nông thí-nghiệm ở Bình-lạc thì đã có quan chánh sở Nông-chính Braemer đợi ở đó.

Hồi 10 giờ 30 đến Hải-dương, ngài tiếp các quan Tây Nam cùng các thân-hào các làng phủ Nam-sách và huyện Thanh-hà, rồi đến 11 giờ 45 thì ngài làm chủ lễ đặt hội-đồng ủy-viên cho thành-phố mới và duyệt y sổ dự toán của hội-đồng vừa mới làm xong. Buổi trưa ngài xơi cơm sáng tại tòa Sứ cùng với các quan và các ông ủy-viên của thành-phố.

Buổi chiều xuống phủ Kinh-môn xét sổ dự toán của các làng cải-lương. Đến làng Huê-trì thì quan Thống-sứ và các quan đi xe tay vào, buổi tối ngài đi ô-tô qua đường Đông-triều về Hải-dương.

Ngày hôm sau ngài xuống huyện Tứ-kỳ, Gia-lộc, Vĩnh-bảo và Thanh-miện. Hồi 11 giờ ngài đến Ninh-giang và xơi cơm tại nhà quan Thượng Đoàn-đình-Duyệt.

Buổi chiều về tỉnh, ngài đi thăm các trường và nhà thương.

Như lời bản-báo đã nói hôm qua, quan Thống-sứ định nay mai lại đi xuống Nam-định để xem xét lại những dân cải-lương và các công việc đắp đê ở tổng Sĩ-lâm về việc ruộng bể.

Quan Công-sứ Graffeuil tỉnh Nam-định hôm kia đã lên thương thuyết với ngài để định chương-trình, có lẽ vào ngày 5 hay 16. Nhưng thứ hai này ngài lên Phúc-yên để giải quyết mấy việc cho xong và thăm trường các học-trò cai khố-xanh.

Quan Thanh-tra Norès sắp bay sang Lào. — Quan Thanh-tra Norès chánh sở Kiểm-sát Tài-chính nay mai sẽ đi thủy-phi-cơ sang thanh-tra các sở bên Vientiane. Năm ngoái ngài đã đi máy bay sang Lào một lần rồi, vậy lần nay nữa là hai Ở Haiphong đã sắp sửa hai chiếc thủy phi-cơ để ngài đi.

RẠP CHỚP BÓNG PALACE

CÁO-BẠCH

«Kể từ ngày thứ tư 16 Janvier 1924 trở đi, MỖI tuần-lễ có hai chương-trình.

Chương-trình thứ nhất chiếu trong những buổi : Thứ tư — Thứ năm — Thứ sáu và Thứ bảy buổi tối. Thứ năm và thứ bảy ban ngày.

Chương-trình thứ hai thì chiếu trong những buổi : Chủ-nhật ban ngày và buổi tối — Thứ hai buổi tối — Thứ ba ban ngày và buổi tối.

Có buổi tối thứ tư và chủ nhật ban ngày thì đổi chương-trình mới.

Bắt đầu từ ngày chủ-nhật 20 Janvier, ban ngày lại chiếu lại vở tuyệt :

BA NGƯỜI NGỰ-LÂM PHÁO-THỦ
của Alexandre Dumas

Mỗi tuần-lễ trong chương-trình thứ hai, từ chủ-nhật ban ngày, đến thứ ba buổi chiếu, sẽ chiếu chuyện hy, mỗi lần chiếu hai hồi.

Sau chuyện Ba người ngự lâm pháo thủ thì chiếu chuyện mi năm sẽ sau.

Bệnh viện Curie. Chiều thứ tư vừa rồi các ông hội-viên quản-trị bệnh viện Curie có lên yết-kiến quan Toàn-quyền là MM. Monrian, Tissot, Le Roy des Barres, Chemin-Dupontes, Hoàng-trọng-Phu, Sauvage, Gicqueaux, Ducamp. Quan Toàn-quyền lấy mục-đích của hội làm ngợi khen lắm và ngài có hứa sẽ giúp cho.

Bà phước Antoine bị nạn xe tay. — Ngày hôm qua bà phước Antoine, trong khi đi thăm người ốm bị ngã xe xây xát cả mặt mũi, phải đưa vào nhà thương Saint-Paul buộc thuốc rồi đưa về phúc-đường của bà ở đường Thái-hà. Ai được tin ấy cũng lấy làm ái-ngại, vì tuổi bà đã cao mà ngày đêm bao giờ cũng sẵn sóc đến các người ốm đau, kẻ tàn-tật của bà một cách tử-tế lạ thường. Xin chúc bà chóng được lành để lại trông non sẵn sóc cho các người ốm.

Tòa án cai-trị. — Tòa án cai-trị đến ngày thứ tư 16 janvier, hồi 8 giờ sáng sẽ họp tại tòa Thượng-thẩm, có quan cố-vấn Préau chủ tọa.

Vở tuồng « NGƯỜI BIỂN LẬN »

Vở tuồng « Người biển lận » (L'Avare) của Molière tiên-sinh, dịch-giả là M. Nguyễn-văn-Vĩnh, mà các tân-cựu học-sinh Cao-đẳng đến 18 Janvier này đem ra diễn ở rạp hát Tây, hiện nay đã in xong bản.

Bán tại nhà M. Lê-hữu-Phúc, 56, Rue du Coton, Hanoi.

Ai ở xa muốn mua xin viết thư về và đính theo tiền cước.

Một quyển giá. . . . . 0$50
Mua mau kẻo hết!!
In có 500 quyển mà thôi.

Tòa Thượng-thẩm. — *Hành hung.* — Nhà tên Ng-v-Hung và Ng-v-Lai nấu rượu lậu. Phó lý làng biết, vào bắt thì hai tên ấy đập cả tang vật ra rồi đánh phó lý bị thương. Đoạn rồi hai tên ấy lại đốt nhà lên, vu vạ chực đồ tội cho phó lý. Tòa Nam-án tỉnh Hải-dương phạt tên Hung hai năm tù và tên Lai 1 năm tù. Tòa Thượng-thẩm giảm tội tên Hung xuống 1 năm và tên Lai xuống 3 tháng.

Làng mạ chánh-lồng. — Vì chuyện rước tượng về làng, tên Ng-Lâm và Ng-Hồ sinh sự rồi lăng mạ chánh lồng tên là Phạm-ngọc-Đính. Tòa Nam án tỉnh Thái-bình phạt hai tên ấy mỗi tên 20 đồng. Tòa Thượng-thẩm giảm phạt cho mỗi tên xuống 20 đồng án treo

Muốn hại người mà hóa hại mình. Trước tên Ng-văn-Đệ có ăn cắp được một khẩu súng của một người Tây. Sau nhân bị một người làng tên là Ng-văn-Vinh đi kiện một việc trái luật phải tù. Khi tên Đệ được về, lấy khẩu súng ấy bỏ vào nhà người ấy, rồi đi tố giác là người ấy chứa đồ quốc-cấm để trả thù lại. Ngờ đâu đến lúc quan trên xét ra thì là súng của tên ấy ăn cắp mà bỏ vào nhà người ta. Tòa Nam-án tỉnh Hải-dương phạt tên Ng-v-Đệ 1 năm tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Hối lộ. — Hà-văn-Tín là lý-trưởng bị thua đòi ăn lễ của một người làng 5 đồng bạc chè là rồi mới nhận thực vào văn-tự bán đất, bị tòa Nam-án tỉnh Phú-thọ phạt 1 tháng tù được tòa Thượng-thẩm tha cho vì không đủ chứng cớ.

Ăn cướp. — Tòa Thượng-thẩm y án tòa Nam-án tỉnh Hưng-yên phạt tên Ng-quang-Tạo 5 năm khổ sai về tội ăn cướp.

Ăn lễ. — Trần-đình-Ôn là lý-trưởng phải tòa Nam-án tỉnh Thái bình phạt 2 tháng tù và 20 đồng vì phát thể cho người làng ăn lễ mỗi cái hoặc 1 hào cho đến 2 hào, tòa Thượng-thẩm tha cho vì xét không đủ chứng cớ.

Trốn sưu du đãng. Tòa Nam-án tỉnh Kiến-an phạt tên Bùi-đắc Rên 3 năm tù 15 đồng và 3 năm quản thúc về tội trốn sưu và du đãng. Tòa Thượng-thẩm giảm tội tù xuống 2 năm y tội quản thúc và tha tiền phạt.

Ăn cướp. — Tòa Nam-án tỉnh Hải-dương phạt tên Ng-tất-Đính 10 năm khổ sai về tội ăn cướp nhà một người làm lá Thị Cọp. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho tên ấy xuống 8 năm khổ-sai và thêm 8 năm quản-thúc.

Siêu tiền công. — Tòa Nam-án tỉnh Tuyên-quang phạt tên Kiều-quang-Mậu 1 năm tù 50 đồng về tội tiêu tiền công dân và bắt tên ấy phải bồi 122 đồng trả dân. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tiền bồi-thường và giảm tội tù xuống 6 tháng án treo.

Ăn cắp. — Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt tên Lê-đình-Chất và Lê-ngô-Sát mỗi tên 3 năm tù về tội ăn cắp. Tòa Thượng-thẩm tha cho cả vì xét không đủ chứng cớ.

Tòa Nam-án tỉnh Bắc-ninh phạt tên Dương-v-Soạng 1 năm tù và 20 đồng về tội ăn cắp. Tòa Thượng-thẩm tha cho vì xét không đủ chứng cớ.

Bệnh dịch trâu bò. — Đó là tên một cuốn sách của ông Thú-y Trần-thọ-Huy mới xuất bản. Mới thoạt đọc cái tên sách, chắc bà con nhà nông ta ai cũng phải bảo ngay là một cuốn sách rất đắc-dụng, rất thích thời lắm vậy.

Thật thế, cái bệnh dịch trâu bò nó làm tai hại nhà nông ta thế nào — mà làm hại luôn — ắt ai nấy cũng đã từng biết và từng cũng sớn gây rừng minh nhiều phen rồi. Vì rằng nước mình vốn là một nông-quốc, mà nghề nông cốt-mình cái nguyên-động-lực phần nhiều chỉ trông cậy vào con trâu con bò. Thế mà có cái bệnh toi trâu bò vì không đề-phòng được, không chữa trị được thì nguy hiểm biết là chừng nào !

Ông Trần-thọ-Huy mấy năm học-tập ở trường Thú-y chắc đã từng chuyên tâm nghiên-cứu về cái bệnh ghê gớm ấy ; nay đem cái sở học mà làm ra cuốn sách này, thật cũng là cống hiến cho nhà nông ta một món quà có ích vậy. Sách làm một bên chữ Pháp, một bên chữ Việt, giá bán mỗi cuốn 0 p. 20, bán tại nhà in Mạc-đình-Tư 136 phố hàng Bông, nhà in Lê-văn-Phúc 82 phố hàng Gai và nhà M. Nguyễn-v-Tuân 27 phố France Nam-định. Bán được bao nhiêu tiền sẽ quyên cả vào cho hai hội là hội Việt-Nam Bảo-anh Hà-nội và Học-giới bảo-trợ hội Nam-định.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES »
mỗi gói. 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE »
mỗi gói. . . . . 0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES »
(Thanh-hương) bọc vào hộp kẽm kín, mỗi hộp hai mươi điếu. . . . . 0 . 20
3697

Hỉ-tín. — Bản-quán được tin mừng rằng đến ngày 13 janvier này cậu Nguyễn Luân là trưởng-nam ông Nguyễn-ngọc-Sáng buôn bán tại Hanoi sẽ kết duyên với cô Hoàng-thị-Trang là lệnh-ái quan ân Hoàng-văn-Chinh. Bản-quán cô lời mừng tân lang và tân giai-nhân.

* * *

Bản-báo lại được tin mừng rằng đến ngày 24 janvier 1924, M. Cung-đình-Qui, chuyên-môn cán-sự sở Lâm-chính tại Huế Hà-lâm-viện biên-tu, là lệnh-lang ông Cung-đình-Bính, tham-tá sở Thương-chính Bắn-thủy, thị-độc học sĩ sẽ làm lễ kết hôn với cô Ng-thị-Yến là lệnh-ái M. Ng-văn-Kỷ buôn bán tại Hanoi.

Bản-báo có lời mừng tân-lang và tân giai-nhân.

Ai muốn ứng tuyển vào các ngạch binh ? — Hiện trong các ngạch binh đang thiếu nhiều người làm lắm là những ngạch này :

Bội linh nhà thuốc : (Section des infirmiers coloniaux) 10 chân thư-ký đánh máy chữ.

Cơ linh thợ thứ sáu trại Pháo-thủ : 6 người thư-ký và ký vẽ, 10 người thợ nguội, 5 người làm máy ô-tô, 3 người thợ điện, 3 người thợ tiện sắt, 8 người thợ thiếc, 5 người thợ xe, 8 người thợ yên ngựa.

Bội mã y bay : 4 người thợ buồm, 2 người thợ chắp tàu bay, 4 người ký vẽ, 8 người thợ máy *moteur*, 5 người *chauffeur* xe máy *auto*, 5 người thư-ký, 4 người thợ điện, 4 người coi kho (phải biết đọc và biết viết) 4 người thợ nguội, 2 người thợ ảnh.

Sở Quân-nhu (Intendance) : 4 người thợ may, 2 người thợ đóng thùng.

Hạn tuổi từ 20 đến 30.

Ai muốn biết thể-lệ ứng tuyển thế nào thì cứ lại hỏi quan Ba chánh sở mộ linh tại Hanoi, phố Cửa-đông (Maréchal Joffre), cứ buổi sáng từ 7 giờ đến 8 giờ.

Nghỉ phép. — Quan Tuần-phủ Nguyễn-Bàn tỉnh Vĩnh-yên được phép nghỉ 17 ngày để về Huế.

Quan ân Bùi-đình-Thinh tỉnh ấy được quyền tuần-phủ trong khi quan Tuần đi vắng.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Do Võ Thị Hồng Cúc Bá Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mê-nec, 15 chân-kính
Mặt và kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2089

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 11 janvier 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
NGƯỜI TIÊN MANG LỐT HỒ
(Hát chèo)
Tích thứ hai :
QUẢ QUAN TRẢM TƯỚNG
(Trẻ-con diễn)

Tối thứ bảy 12 janvier 1924
ÁI CHÂU TAM MỸ NỮ
Thương thay cái phận con chồng.
Vì ai để khách mà hồng truân chuyên.
Giới hay trông thấy nhãn tiền.
Rồi ra mới biết thảo hiền là hơn.

Tối chủ nhật 13 janvier 1924
TRINH-PHỤ HÀM OAN
Đào Tứu đóng Vũ-thị,
Kép Thịnh đóng Trương-sinh.
Có hát-bài quân tử vu dịch
(Cậu hát ấy đặc biệt trong điệu hát chèo)

Tối thứ hai 14 janvier 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
KIM-VÂN-KIỀU ĐỆ NHẤT
(Hát chèo)
Tích thứ hai
BAO-CÔNG XUẤT THẾ
(Trẻ-con diễn)

Tối thứ ba 15 janvier 1924
MẠNH Á KỲ CỤC

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các quí khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhớ mà làm ra không đòi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các quí-khách rõ cho và xin các ngài từ nay đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ :

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54; Hanoi. »

Nay kính,
Ed. MONTÈS,
54, Rue Paul Bert, Hanoi.

Cuộc đua xe đạp. — Hội xe đạp đã định đến ngày 20 janvier này sẽ mở cuộc đua lớn tại trường đua.

Hôi lại định mở một cuộc đua 100 *kilomètres* ở đường Cái và đã định vào ngày 10 février.

Ngạch quan lại. — M Hoàng-đức-Tâu, hậu-tuyển tri-huyện tại Thái-nguyên, được quyền tri-phủ Phú-bình trong khi M. Phạm-chu-Trinh nằm tại nhà thương.

M. Trần-ngọc-Nhuận, thừa-phái hạng tư tại huyện Kim-sơn (Ninh-bình) kiêm chức lục-sự tòa án đệ nhất cấp huyện ấy thì nay đổi đi huyện Gia-khánh thay M. Ng-trọng-Huy và vẫn kiêm chức lục-sự.

M. Ng-trọng-Huy, thừa-phái hạng năm tại huyện Gia-khánh nay đổi đi huyện Kim-sơn và vẫn kiêm chức lục-sự.

M Bế-Khanh, thừa-phái hạng nhì tại châu Lục-yên (Yên báy) được phép nghỉ 30 ngày.

M. Nguyễn-kim-Thụy thừa phái hạng năm tại châu Lục-yên (Yên-báy) nay tạm kiêm chức lục-sự tại tòa Nam-án đệ nhất cấp ở hạt ấy trong khi M. Bế-Khanh nghỉ vắng.

Ngạch trợ giáo. M. Vũ phúc-Thụy có bằng Sơ-học được bổ trợ giáo tập sự.

M. Lu-văn-Chín, trợ giáo tập sự tại Mộc tỉnh Sơn-la nay được tự chức.

Thăng thưởng — Các viên chức có tên sau này được thăng chức kể từ ngày 1er janvier 1924.

Ngạch Nông-chính

Thăng cán-sự hạng ba : M.Lã-hữu-Gia

Thăng cán-sự hạng tư : MM. Lưu-trọng-Tước, Trần-nguyên-Chiêu, Ng-xuân-Hành.

Ngạch Công-chính

A.Thăng tham-tá hạng tư (commis indigène des bureaux) :

M. Nguyễn-văn-Thảo

B. Thăng chuyên-môn cán-sự hạng nhất Agent technique indigène) :

MM. Ng-gia-Thi't, Đào-Huân, Trần-văn-Toan.

Thăng chuyên-môn cán sự hạng nhì :

MM. Ng-văn-Lưu, Ng phẩm-Hồng-Quách-hữu-Trác, Trần-hữu-Khang, Ung-Thái, Lê-văn-Nghi, Vi-văn-Co.

Thăng chuyên-môn cán-sự hạng ba : MM. Trần-thức-Nhuận, Lê-trung-Hiếu, Lê-thành-Tụng, Hoàng-hữu-Kiêu, Hà-tô Thuận, Lâm-v-Tết, Ng-v-Sâm, Phạm-minh-Phan, Phạm-vĩnh Bảo, Nguyễn-văn-Của, Vũ-đăng-Khoa, Ng-v-Chung, Đặng-sỹ-Xướng, Ng-v-Tuyết, Đỗ-v-Khải.

Ngạch tòa Sứ Trung-kỳ

Thăng tham-tá hạng ba : M. Ng-quốc-Luân.

Thăng tham-tá hạng tư : M. Võ-Chuẩn.

Ngạch tòa Sứ Bắc-kỳ

Thăng tham tá thượng hạng hạng ba : M Lê-v-Kim.

Thăng tham-tá hạng nhất : MM. Vũ kiêu-Công, Đỗ-đình-Đắc.

Thăng tham-tá hạng ba : MM. Bùi-văn-Thiệp, Ng-ngọc-Đĩnh, Đỗ-qui-Bình, Phạm-gia-Hành.

Thăng tham-tá hạng tư : M. Phạm-trung-Ngân.

Đấu giá mua rượu cho quân lính. Sáng mồng 8 vừa rồi, tại sở Quân-nhu (Intendance) ở Hanoi và Saigon đều đấu giá mua sau lô là 1400 hectolitres rượu vang cho các quân lính tại thuộc-địa.

Bốn lô thứ nhất thì M. Bonnin ở Hanoi thầu được giá một trăm *litres* là 27*o francs*; hai lô sau thì M. Espérignette ở Saigon thầu được giá một trăm *litres* là 212 *francs*.

Ngạch tòa sứ. M. Ngô-gia-Thái, ký-lục thượng hạng hạng nhì hết hạn nghỉ nay đổi đi Lang-sơn thay M. Nguyễn-văn-Chinh ký-lục thực thụ hạng nhì về hưu trí.

Đổi tên. — M. Đoàn-văn-Thịnh, chánh hương hội làng Các thủy huyện Vĩnh-bảo tỉnh Hải-dương được phép đổi tên là Lê-văn-Luyện.

Ngạch khán-hộ. — Các nam nữ khán-hộ tập sự có tên sau này đã thi đỗ thực thụ ngày 12 septembre 1923 thì nay được thăng khán-hộ thường hạng tư.

MM. Phan-văn-Kiêm, Phạm-văn-Bình, Ng-v-Lợi, Ng-xuân-Vũ, Vũ-văn-Vạng, Ng-hữu-Tại,

Melles Lê-thị-Toàn, Ng-thị-Dục,

Các nhà mua điện nên cẩn thận. — *Công-ty điện-khí Đông-pháp có nhờ bản-quán đăng mấy lời sau này* : « Công-ty điện khí Đông-pháp có lời để các ngài mua điện biết rằng bản công-ty không hề có cho phép người làm nào đi thu tiền tem, tiền facture mua điện, hoặc mua hàng mà lại không giao cho người ấy một cái facture có đề danh hiệu bản công-ty, và chữ viên Thủ quỹ kiêm Kế-toán M. Renaud, hoặc viên Tổng-giám đốc ký nhận tiền.

Vậy nếu có kẻ nào không mang facture có đủ chữ ký nhận tiền, mà mạo đến thu tiền ở các ngài, thì xin các ngài báo bắt ngay lấy. Những người đi thu tiền của bản công-ty, đều có một bản giấy ủy-quyền, có chữ ký của viên Kế-toán nhận thực rằng người ấy được phép đi thu tiền cho bản công-ty.

Nhân dịp này, bản công-ty nhắc lại các ngài mua điện việc này, nế các ngài có điều gì không bằng lòng về những người phải việc chữa đèn, đặt đèn, hoặc các người phải việc khác, thì xi các ngà cho bản công-ty biết ngay. Viết thư thì gửi cho viên Tổng-giám-đốc. (Le Directeur Général).

Lại có lời để các ngài biết rằng tên Nguyễn-xuân-Phương, ngày trước làm việc ở bản công-ty, đã phải đuổi từ ngày 1er décembre 1923 rồi.

Cái nạn hàng ngày. Sáng hôm nay hồi 6 giờ 30, người ta thấy một cái xác đàn-ông chừng 25 tuổi nằm ở trên cầu đá xe lửa gần đầu cầu sông cái mà dầu dưt bằng ra. Trong mình không có thẻ căn cước nhưng có giấy lĩnh tiền làm ở cầu mà đề tên Trần-trọng-Bảo.

Chó dại. — Con chó cắn phải tay hữu tên Lê-v-Hiệp là cai cu-li, người làng Khương-thượng (Hà-đông) ngày mồng 8 vừa rồi, thì nay xét ra là chó dại, vậy theo từ tư của sở Thú-y, sở cảm đã cho người cai ấy đến tiêm thuốc.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thủy phi cơ sang Lào Sở tàu bay sắp cho hai chiếc thủy-phi-cơ may mai bay sang Vientiane, bởi vậy ngày hôm qua đã lượn thử cho biết dầu xăng tốn hết bao nhiêu.

Con niêm mới. Sáng ngày thứ ba hội-đồng nhân hàng-hóa đã họp tại quan-khâu để nhận những hàng-hóa ở bên Pháp gửi sang cho các công sở Bắc-kỳ hội-đồng đã nhận được mấy triệu con niêm mới của sở Bưu-chính.

Thi bằng vận máy ô-tô. Đến bảy giờ sáng ngày thứ năm 20 janvier sẽ có kỳ thi bằng vận máy ô-tô ở trước cửa nhà ga.

Nhân-công Bắc-kỳ vô Nam-kỳ Đáng lẽ tàu « Caravellas » của hãng *Chargeurs Réunis* đã rời hải-cảng ta từ ngay hôm qua, nhưng vì một bộ phận máy hư liệt bắt kỳ nên lại phải hoãn đến ngày thứ hai sau, hồi 23 giờ 30, mới khởi hành.

Hai trăm nhân-công mộ vào làm đồn-điền trong Nam-kỳ sẽ đi chuyến tàu này.

Giấy căn-cước giả. Chuyến tàu « *Orénoque* » chạy vừa rồi có hai người phạm luật vì-cảnh ngày 9 novembre 1918 nghĩa là họ đã dùng giấy căn-cước giả để đi tàu.

Bắt được cường đạo. — Một bọn năm dứa, xưa nay vẫn trộm cướp trong thành-phố, thì đêm 7 rạng ngày 8 trước, ba dứa bỏi nhọ mặt vào cướp nhà ông đô tàu ở phố Khách lấy mất một rương quần áo và 72 đồng bạc không trót lọt nên nay sở Mật-thám đã vớ được cả bổ khám.

Gõ của ai. ? — Tên chèo đò Đỗ-văn-Sinh vột được ở sông Tam-bạc một phiến gỗ thì đã đi trình Cảm và rạo rằng ai mất cứ lại tìm thuyền hắn đỏ tại trước cửa xưởng gỗ Phúc-hy phố Marine sẽ có người giao trả.

Một hòm thuốc bắc. — Tên Hoàng-văn-Am, 47 tuổi và Ng-v-Sâm 23 tuổi, sinh nhai về nghề thợ thuyền, đồng mưu ăn cắp một hòm thuốc bắc đáng giá 100 đồng của tên lái Lưu-Tư thì đã phải bắt tống giam để hậu xét.

Tin vật. — Con chó của một bà-dầm cắn tên Ng-thị-Sửu ngày 28 décembre trước, nay xét không có bệnh dại nên đã giao giả chủ nuôi.

Con chó của nhà số 5 phố Ageut Blampey nghi có bệnh dại nên phải cho vào nhà nhốt sức vật để xét nghiệm.

(Xem trang sau 12).

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài duyệt-báo rằng. phàm những số tiền quá hai hào (0$20) trở lên, thì xin gửi bằng măng-da (mandats-postes); chứ dừng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem giản thư (timbres-postes), từ thứ 0f.10 (0$04) trở xuống; chớ dừng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi có nhời kính-cáo mọi người biết trước rằng: tôi có đứa con 19 tuổi, tên là Đỗ năng-Vấn, vốn học ở Hanoi, mới sinh hư, đua chúng bạn, đi vay mượn, để chơi bời hát sướng; vì vậy, nay có nhời xin đừng ông bà nào cho nó vay mượn gì cả. Tôi không chịu trách-nhiệm ấy.

Hà-nam, Phủ-lương,
Đỗ-xuân-Huyên kính-cáo.
3760

NỮ-HẢI-TẶC

(Trinh-thám tiểu-thuyết)
PHẠM-BÙI-CẦM dịch thuật
Xuất bản lần thứ nhất
Có sửa đổi lại nhiều chỗ
Sách dày hơn 100 trang
Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp
Giá mỗi quyển : 0 $ 80
Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gửi giấy cho :
M. BÙI-XUÂN-THÀNH
61-63 — Rue du Coton — Hanoi

NHÂN DỊP TẾT ANNAM

Bán hạ giá

Nên đến hiệu ông H. Vallée, ở phố Tràng-tiền, số nhà 37, mà xem có bán thứ serge, satin laine đen và bleu marine để may áo annam trông rất nhã, khổ rộng một thước.

Mỗi thước giá là : **1 $ 50.** 3749

CÁO-BẠCH

Hội lập Nghĩa-địa tỉnh Thanh-hóa có lời kính-cáo các ông các bà biết rằng khu đất hội mới mua ở địa-hạt làng Tạnh-xá, Quảng-xá và Mật-sơn để làm Nghĩa-địa cho người Nam mình, nay hội đã sửa sang có qui-củ rồi. vậy xin các ông các bà nên mau đến cất các mồ-mả của mình để linh tinh lúc trước trong khu đất ấy và đem táng tại nơi đất mà hội đã sửa sang riêng cho hàng cát-táng.

Nếu từ nay cho đến hết mai tháng, mồ mả nào còn thưa lại không thấy ai đến hốc, hội sẽ kể mồ-mả ấy là mồ vô chủ và sẽ cất đem táng tại nơi đất vô chủ mà về thừa nhận.

Hưu, hội đã sửa sang một nơi đất để riêng cho hàng táng, vậy tự nay giờ đi, bất kể hạng người nào bất hạnh mệnh-một, người nhà có thể xin hội đem vào táng tại đấy được, không phải mất tiền nong chi cả.

Nay kính cáo
Năm Khải Định thứ 8 tháng 12 ngày 2
Lập Nghĩa-địa hội, hội-trưởng
BÙI-TƯỜNG-LÂN

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin cốc ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo quán cái giấy quấn báo, chữa lại thì nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quấn khác!

Bỏ ai không gửi tiền theo thì sở ấy không có thể cứ hoặc phải trả nhau hơn.

Rượu bổ-dào:
• TONIQUE TONKINOIS •
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Hội-các phụng lời chỉ phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng cầu MONTÈS qui ông, có chữ nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng qua rất hay, đáng nên giữ thường, trước lạc phê thị gửi cho qui được phòng chế-tạo để lấy thanh-giá.

Khâm thử.

欽有此旨
奉
皇帝勅
諭
內閣學士
兼禮部尚書
行
正堂加
一級紀
錄三
次臣
阮
奉
旨
欽此
欽
內閣奉
硃
初七日
閣
臣
阮
奉
旨
欽此
欽
內閣學士
兼禮部尚書
行
正堂加
一級紀
錄三
次臣
阮
奉
旨
欽此
欽
內閣奉
硃
初七日
閣
臣
阮
奉
旨
欽此
欽
內閣學士
兼禮部尚書
行
正堂加
一級紀
錄三
次臣
阮
奉
旨
欽此
欽
內閣奉
硃
初七日
閣
臣
阮
奉
旨
欽此

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Số 32

BÌNH SƠN LÃNH YẾN

(Chuyện một cô nữ-thần-đồng mới lên 10 tuổi, mà đã có tài văn-thơ như ngọc phun châu, khắp các quan trong tòa Hàn-lâm, đều phải bái phục. Thiên-tử phong cho là « Hoàng-văn tài-nữ » lập lầu kén chồng, lại ban cho một cái roi kim-như-ý, hễ công-tử nào dám hẹn-hò xăc-lão thì được phép đề-tử. Sau vì một sự kén chồng ấy mà sinh ra nhiều chuyện rất lạ-kỳ.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Hồi lâu, nàng *Lãnh-giang-tuyết* tới nơi, có mấy người học-phụ đưa nàng vào nhà trong để yết-kiến *Sơn-hiền-nhân* và *La* phu nhân. Nàng ngẩn-ngơ nhiên ung-dung tiến vào, không thấy chút chi là sợ-hãi.

Sơn-hiền-nhân thấy nàng cử-chỉ đoan-trang, trông giống như con gái mình là nàng *Sơn-đại* thì đã có ý kinh-ngạc. Khi nàng đến gần trước mặt, trông thấy dung-nhan diễm-lệ, lại càng mừng-rỡ bội phần.

Người học-phụ đưa nàng *Lãnh-giang-tuyết* vào, thấy nàng đứng ngay không lạy, liền bảo :

— Có lão-gia và phu-nhân ngồi trên, sao không sụp lạy !

Nàng *Lãnh-giang-tuyết* cứ giả-cách như người không nghe tiếng, vẫn đứng nhiếm-nhiếu *Sơn-hiền-nhân* thấy nàng là người đi dang như thế, liền hỏi :

Người đã đến đây, tức là người trong phủ, sao lại không lạy ?

Nàng *Lãnh-giáung-thuyết* đáp lại rằng :

— Tôi nghe qui tiện tôn ty, tương-kiến đều phải có lễ. *Lãnh-giáng-tuyết* này đã được vào yết kiến lão-gia cùng phu-nhân, khi nào lại dám không lạy. Nhưng hôm nay là cái ngày *Lãnh-giáng-thuyết* bắt đầu tiến-thân đến đây, chưa biết dùng lễ nào cho hợp, vậy nên còn đứng để đợi lệnh trên chỉ-phán.

Sơn-hiền-nhân thấy nàng nói-năng cứng-cỏi, mới cười mà hỏi rằng :

— Ngươi hãy nói cho ta nghe cái lễ tương-kiến có bao nhiêu thứ ?

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Nữ-tử mới bước chân vào cửa, hoặc là vợ, hoặc là bảo-mẫu, hoặc là phó mẫu, hoặc là khách, hoặc là ký thất, hoặc là thiếp, hoặc là tỳ, mỗi thứ đều có lễ riêng, khi nào lại dám dùng bậy.

Sơn-hiền nhân nói :

— Người tự xét mình thì nên dùng lễ gì ?

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Quan-thư là đầu phong hóa, nay không có trăm cỗ xe đon rước thì lễ làm vợ quyết đã không nên rồi. Bảo-mẫu và phó mẫu phải dùng người già-cả, năm nay tôi mới 12 tuổi thì lễ ấy cũng không nên. Tướng-công là bậc thọ-khảo nam-sơn. mà *Lãnh-giáng-tuyết* này mảu dầu chưa rảo thì lại không thể dùng lễ làm thiếp được. Nếu tướng-công có thể quên sự phủ-qui mà lấy bần-mặc tướng-kiến thì nên dùng tân-lễ nghĩa là lễ tiếp khách, nhưng đối này mấy người có thể quên được sự phủ-qui của mình. Hoặc-giả không quên sự phủ-qui, nhưng còn nghĩ tình văn-mạch mà cho làm ký-thất thì dùng lễ ký-thất cũng nên. Hay là cậy mình cao-qui, khinh kẻ thấp-hèn thì dầu vui-rập thế nào, cũng xin vâng mệnh mà dùng tỳ-lễ, nhưng tôi quyết rằng không phải cái bản ý của tướng-công cầu nhân-tài như thế vậy.

Sơn-hiền-nhân nghe hết nhiều câu nghị-luận, ngẫm-nghĩ mừng thầm : nội-năng lanh-lợi, lời-lẽ khẳng-khái, chẳng những cao-tài, lại có hiệp-khí, thật đã đáng yêu.

Sơn-hiền-nhân nghĩ vậy, lại cười mà hỏi rằng :

— Người nói nên dùng tân-lễ, vậy ta hỏi : tân-lễ như thế nào ?

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Dùng tân-lễ thì tướng-công và phu-nhân đều đứng dậy mà quay mặt về hướng tây. *Lãnh-giáng-tuyết* này quay mặt về phía bắc mà lạy hai lạy, mỗi lần lạy thì tướng-công và phu-nhân lại đáp lễ lại, rồi sai nữ-tỳ đỡ dậy. Tướng-công và phu-nhân ngồi ngảnh về phía bắc, mời *Lãnh-giáng-tuyết* này ngồi bên, ban trà cho uống, hỏi về những chuyện văn-chương sách-vở. Đó là lễ tiếp khách !

Sơn-hiền-nhân lại hỏi rằng :

Dùng lễ ký-thất thì thế nào ?

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Dùng lễ ký-thất thì tướng-công và phu-nhân chắp tay đứng ở trên, *Lãnh-giáng-tuyết* này sụp lạy ở dưới. Lạy xong, cho ngồi một bên, có hỏi điều gì thì đứng dậy mà nói. Đó là lễ ký-thất !

Sơn-hiền-nhân nói :

— Dùng tỳ-lễ thì thế nào ?

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Đã gọi là tỳ thì chỉ có một mực cúi đầu sụp lạy mà thôi, còn lễ-nghĩa chi nữa !

Sơn-hiền-nhân tủm-tỉm cười mà bảo rằng :

Dùng lễ tiếp khách, cũng không khó gì, nhưng khách là bậc ngang hàng với chủ, tất phải người học rộng tài cao, nghị-luận lưu-loát thì mới có thể giáo-tiếp cùng chủ-nhân được. Người là một đứa con gái nhỏ tuổi, nghĩ mình có được như thế hay không ?

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

Nếu không được như thế thì sao dám tự xưng là tài-nữ, mà vượt qua mấy nghìn dặm tới đây để đứng trước mặt tướng-công !

Sơn hiền-nhân nói :

Người đã tự xưng là tài-nữ thì ta hãy hỏi : thế nào gọi là tài ?

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* nói :

— Nói về chữ tài thì câu chuyện rất dài, nếu chỉ tóm tắt trong mấy lời thì không đủ mà đáp lại câu hỏi. Muốn rằng đáp được rõ-ràng, tôi e đứng nói làm sao cho hết !

Sơn-hiền-nhân cười mà nói với *La* phu-nhân rằng :

— Con bé này hẳn còn nhỏ tuổi mà nói khoác quá độ. Vào yết-kiến ta, đã không chịu lạy, lại dám nói những giọng ngông cuồng, nghĩ cũng đáng mực cười !

La phu-nhân nói :

Trông dung-nhan cử-chỉ con bé này cũng không phải là đứa hèn-hạ. Âu là ta hãy cho ngồi, thử xem nói-năng ra làm sao.

Sơn-hiền-nhân nói :

— Phu-nhân đã nói như thế thì ta cho ngồi !

Nói xong, liền gọi nữ-tỳ bắc một cái ghế ở bên cạnh mà bảo nàng *Lãnh-giang-tuyết* rằng :

— Cho người hãy tạm ngồi xuống mà nói về chữ tài để ta nghe.

Nàng *Lãnh-giáng-tuyết* không chối từ chi cả, cứ nghiễm-nhiên ngồi xuống mà nói rằng :

Tôi trộm nghe *thiên, địa, nhân* gọi là tam tài, cho nên nói về chữ tài thì gồm đủ *thiên, địa, nhân* ở trong ấy vậy. Bàn về *thiên* thì có phong vân tuyết nguyệt, bàn về *địa* thì có thảo mộc sơn xuyên, ngẫm cảnh tạo-hóa trong trời đất thì cái tài tự-nhiên kia dẫu bao nhiêu ngày giờ cũng không nói cho xiết, nay hãy xin để đấy không bàn vội mà bàn về *nhân-tài*. Tuánh-nhân có tài của thánh-nhân, hiền-nhân có tài của hiền-nhân, thiên-tử có tài của thiên-tử, lễ-tướng có tài của lễ-tướng, anh-hùng hào-kiệt có tài của anh-hùng hào-kiệt, học-sĩ đại-phu có tài của học-sĩ đại-phu. Tài thánh-nhân thì thanh-tân hóa-dục, tài hiền nhân thì đón lớp cương-thường, tài thiên-tử thì trị-bình thiên-hạ, tài lễ tướng thì phù-phất hoàng-đu, tài anh-hùng hào-kiệt thì cán-toan sự-nghiệp, tài học-sĩ đại-phu thì phấn lệp công-danh.

(Còn nữa).

LẠNG-SƠN

Cái nạn xe-lửa. — Chuyến xe-lửa cuối cùng ở Hanoi đi Na-châm hôm 7 janvier vừa rồi khi mới khỏi cầu ký-cùng được một quãng, vào chỗ kilomètre 149, hồi 9 giờ tối thì đâm phải một người đàn ông trạc ngoài bốn mươi tuổi. Khi xe hãm lại người ta xuống xem thì thấy đầu toa máy đâm phải giữa trán, chết ngay lập tức, mình mẩy không bị nghiền phải chỗ nào. Sở Cẩm đã đến khám tử-thi để cho chôn. Nghe đâu người bị nạn quán ở Hà-đông lên làm ăn trên này, nhưng chưa rõ tên tuổi là gì.

PHÚ-LẠNG-THƯƠNG

Thuốc-phiện lậu. Hôm 8 janvier 1924, vào hồi hơn 5 giờ chiều, có một người báo ở tại nhà phó-lồng làng Xuân-đám chứa thuốc-phiện-lậu thì sở Thương-chính cũng hai người lính lập tức đến khám. Lúc đương khám thì dân làng ấy đổ ra đánh tháo, đánh phải một người lính và người đi báo bị thương ở đầu và ở tay. Hai người này đã về bước thuốc ở nhà thương tỉnh sáng hôm 9 décembre 1924. Hiện người phó-tổng đã phải tông-giam rồi, việc này quan trên còn đương tra xét.

NINH-BÌNH

Xe lửa chậm. — Chuyến xe lửa thứ nhất ở Hanoi vào Nghệ sáng hôm 8 janvier đi đến đây thì mắc nghẽn, vì có chuyến xe chở hàng ở Thanh-hóa ra, bị hỏng máy ở Cầu-yên không về được, nên chuyến xe ở Hanoi vào, phải cất máy đến lối cả về ga Ninh-bình mới có đường đi, nên phải chậm tây mất một giờ đồng-hồ.

Các toa máy ở đường này xấu quá, cứ bỗng luôn, không mấy ngày là không có xe lửa chậm vì thế. Mong rằng sở Hỏa-xa sẽ cho thay những máy cũ quá đi.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Cái trộm khá to. Cách vài hôm nay ở phố Tả-biên có nhà Mme Trứng mất trộm cái tráp đựng các đồ nữ trang và bạc giấy, tất cả tính ra ngót hai nghìn bạc.

Cái trộm này cũng là thật, vì không có dấu ngạch khoét vách chi cả, chỉ thấy cửa sau mở ra, mà lối sau gần tường lại có đống củi, thì chắc rằng kẻ trộm đã trèo tường mà ra.

Trộm vào trong nhà mà không thấy lối vào, mà chỉ bẻ cái khóa-buồng rồi vào cạy cái tủ mà bưng lấy cái tráp đựng vàng bạc ấy thôi, chứ không lấy một tí đồ đạc quần áo gì khác nữa.

VINH

Huyện nào. — Hồi nửa đêm hôm kia, hai bên hàng phố đã đi ngủ yên cả, thế mà trong một nhà phố cô-đầu kia không rõ vì tiếp khách thế nào mà làm huyên náo quá thể, rồi ra hết trong nhà lại ra ngoài phố, nên lính cảnh-sát đã biên bản trình sở cẩm phạt bạc.

QUẢNG BÌNH

Một việc nghĩa-cử. Tấm lòng sùng kính cổ đạo — Mới rồi ông Trần-Kinh là đốc-học trường Pháp-Việt có làm đơn trình quan thủ hiến bắn-hạt xin từ rày về sau, cứ mỗi năm cung-ngộ lễ tế Đinh (lễ đức Thánh-Không) thì cho các thầy giáo dẫn học-trò đến Văn-miếu để thị-hậu và xu-bái.

Việc này quan tỉnh bẩm về viện Cơ-mật, viện Cơ-mật tư bộ Học. bộ-Học đang phiên hậu-chỉ đã được khám-phụng Châu-điểm rồi.

Thế là sang năm đây, đến ngày lễ đó, ở chốn cửa Khổng sân Trình sẽ xuất-hiện ra một cái quang-cảnh vui vẻ náo-nhiệt lạ thường.

Đương cái phong-hội này cựu-học không đắc-dụng với đời nữa, cổ-đạo cũng nhân đó mà ngày một suy-vi, phần nhiều trong xã-hội đều ra ý lãnh-đạm không quan-hoài đến mà tựu-trung nhất là bọn thiếu-niên tân-tiến, trẻ người non dạ, đối với nền xưa nếp cũ, chẳng những là không có lòng muốn bảo-tồn lấy, lại còn nhẫn-tâm phá-hoại đi nữa, gặp phải cái hiện-tượng như thế, nghĩa-vụ nhà giáo-dục phải nên ra công mà chiếu gọi cái « hồn luân-lý » lại cho bọn trẻ em, để giữ lấy quốc-túy của nước nhà.

Vậy những lễ-văn xưa của tiền-nhân để lại, cái gì có quan-hệ đến luân-lý thường không nên những bỏ đi.

QUẢNG-CHÂU-LOAN

Hàng thịt buôn thịt người. — Tàu *Konai Wah* lúc nhổ neo chạy đi Macao và Hongkong thì linh cảnh-sát bắt được một đứa bé giấu ở trong một cái mền ở phòng một người hành khách Trung-hoa tên là Ng-a-Tsoi làm nghề hàng thịt. Đứa bé đã khai cả tên tuổi và quê quán. Còn người Khách kia thì khai rằng mua đứa bé ấy của một người đàn-bà An-nam. Quan địa-phương đã tống giam tên A Tsoi về tội buôn người.

Chứng đau xương,
Chứng mạch máu sưng,
Chứng đau mạch máu tụ lại,
Các chứng đau quả tim.

Mụn sưng ở mạch máu lâu đã 3 năm mà dùng thuốc này trong 1 tháng là khỏi.

NHỮNG LÚC TRỞ VỀ GIÀ

thì thường thấy vàng dần, tức hơi khó ở, hay chóng mặt, nhức đầu, đau tai, ăn, đi táo, mệt và buồn khó ở; cần rè phần đến-bà thì kinh chẳng những không điều mà lại rõ lắc ra nhiều quá thể lem cho ai cũng phải sợ. Những lúc này nên dùng thứ thuốc :

Dépuratif Richelet

mà các danh sư ở hoàn-cầu đều chứng nhận rằng hay. Dùng nó thì chẳng bao lâu kinh nguyệt lại đều, không có làm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong khi chữa các chứng đau xương, tê mỏi ở các ngoại-quan và các chứng ở ngoài da như lở hắc lào mạn con, nốt mẩn làm cho người nào mắc phải thì ngứa khó chịu lắm :

Thuốc này bán ở các hàng lạc hợp to và các hàng thuốc đặt.

Vỉ giá — Dấu đều

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho : bà không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. — Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

泰 **NAM-THÁI** 南

6, Quai Clémenceau — HANOI

ở phố Bờ-sông, số nhà 26, HANOI

Bán-hiệu có bán gỗ lim cây, gỗ lim phiến, gỗ lim xẻ thành khí, các thứ gỗ tạp, gỗ gụ, gạch xây tường và có nhận cả đóng cáo thứ đồ-đạc và các thứ lối cửa.

Hàng tốt giá hạ.

NAM-THÁI
Kính-cáo

2023

Bịnh đờn-ông

KHÔNG CON

hay là đứa-bà KHÓ CHỊU THAY thì chữa bằng thuốc YSTALINE. Thuốc nầy tuổi nào công cũng được.

Thuốc nầy là vị thuốc của các Lương-y trong các xứ để chữa bịnh không con. Ấy là một vị thuốc mới tiêm được, bào chế theo vân-học kiểm thời, mà nhứt là hiệu lắm. Có nhiều lời khen ngợi tánh thuốc ấy.

Tiệm chánh : LABORATOIRE YSTALINE, môn hai 35 ở đường Blanche tại thành PARIS.

Giá một chai (có lời khuyên-giải rõ ràng và hình vẽ cho để hiểu cách dùng của ông Lương-y Jean) là 20 quan tiền Langsa.

Tiệm bán lẻ ở Hanoi : Ed. CHASSAGNE, hàng thuốc.

張桂林醫痔

HỠI CÁC ÔNG MẮC PHẢI BỆNH TRĨ ! XIN MỜI CÁC ÔNG QUA BỘ, TÔI CHỮA BỆNH NÀY

BỆNH TRĨ (tức là bệnh lòi dĩ) thực nhiều người mắc phải, chẳng những là đau đớn, như còn đến khi đại-tiện xong rồi thì tay-huyệt cầm đau, thật là bất tiện cho người ta lắm, nể không chữa ngay cho khỏi, để lâu thì càng ngày càng thêm nặng nề sau khó chữa.

Khi sưa chữa bệnh này đều đương dao rất cho nên người có bệnh lấy làm đau đớn, vậy nên tôi dụng tâm nghiên-cứu một cách mới chuyên-trị chữa bệnh này không đau không nói, chỉ trong mấy hôm thôi những nắt mạn tự bỗ rụng rơi, mà trong khi đau chữa có thể làm lụng như thường không mất thì giờ. Vậy ngài nào mắc phải bệnh nầy xin mời đến.

M. TCHUONG-QUAY-LAM
36, Phố hàng Buồm. — HANOI

Sáng tiếp khách từ 8 giờ rưỡi cho đến 2 giờ chiều đi chữa từ 2 giờ rưỡi đến 5 giờ.

Các tỉnh xa đến xin hẹn tiếp.

Thư từ xin trả lời ngay. 2096

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được !

Rượu bổ-đào : TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng qui-khách tín-nhiệm là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng này cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ **rượu bổ-đào** của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền và rất qui** để trị các chứng bệnh như : **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là **bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe**, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn ! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Đã năm mươi năm nay, chiếu người cũng đã biết nước có cái thứ thuốc bổ lắm cho họ, nên họ hết chỗ nọ nung nấu đến chỗ kia cho để rồi bổ ngâm vào bịnh dụng nước. Như thế thì nước ấy k ông bổ lợi gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc vô nổi mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cùng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông đại-danh-y là quan Bác-sỹ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái lẽ lợi của cái mà chế lấy một thứ thuốc để ngấm vào thân thể là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì thực là đúng hiệu lạ lùng.

C i dùng vài vỉ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong mình ăn ngon khỏi.

Ăn uống để tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả. 2066

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG

NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuốc-tiệm đáng một thứ thuốc này.

Gửi mẫu tại sở các nhà bào-chế

Khu chế thuốc LACROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酷補

E. BLANC (*dược nhất hạng bào-chế*)
Ông **L. BLANC** (*người nối-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚各啞每各啞沒嘰醪欺喫補

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

SÀ-PHÒNG SBA

DẦU THƠM XOÁT TÓC
NƯỚC HOA THƠM
SÁP MỠ

Pachod Frères & Cie LYON

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL-BERT, HANOI

NHÂN DỊP TẾT

Từ thứ hai 21 Janvier và những hôm sau :

Có bán chiếu-khách : Những hàng sau này :

Nước-hoa, các thứ dùng để rửa mặt, đồ vàng bạc, đồng-hồ, giấy, các thứ bằng gia, các thứ để hút thuốc, đồ ánh, kính, đồ thể-thao, giao kéo, đồ dùng trong bếp, cốc, đồ bằng sứ, đồ sắt, đồ điện khí, đồ dùng về vệ-sinh, mũ, áo, vải, giạ, len, giầy dân bà, tủ ghế.

Xin xem các chế hày hàng, các sở khai giá

Giá bạc cao nên Thừa dịp

CỬA HÀNG NGHỈ TẾT

Nhà hàng xin nói để các qui-khánh biết cho rằng, ba ngày Tết là thứ ba mồng 5, thứ tư mồng 6 và thứ năm mồng 7 février cửa hàng đóng cửa.

Adr. Tél. : MAGAREUNIS — TÉLÉPHONE N° 126

HÀNG MỚI VỀ

Enveloppes và chambres à air xe tay

Vải xanh lợp mui thật tốt khổ rộng 1 m 20 giá 2$20 một thước

Chục xe, vòng bánh, nan hoa, vân vân.

Các hiệu xe nên mua ngay được giá hạ

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS
POUSSE-POUSSE SAIGONNAIS
7, Boulevard Bobillot, Hanoi 2099

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán : 2$50 một litre

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

ĐƯỜNG SANG LÀO

PHẠM-VĂN-PHI & Cie Ở VINH

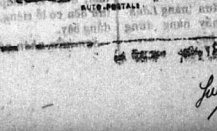
GIÁ TIỀN

Hạng nhất tây ngồi : 30$00
Hạng nhì ta ngồi đi : 20$00
Trẻ con từ 3 đến 7 tuổi trả nửa tiền.

LỜI BÁN — Phải bớt chỗ ngồi trước 24 giờ.
Có xe riêng để cho thuê riêng từng chuyến một, ai muốn thuê nên đánh giấy cho trước 2 ngày.
Mỗi xe đi ngày kia mới đến nơi không đi được nữa.

Có xe chở thơ và hành khách từ Vinh đến Thakhek qua Napé

Service provisoire

THỜI GIỜ XE CHẠY

Ở Vinh đi. — Thứ tư đúng 6 giờ sáng chạy lên Napé ngủ. Sáng hôm sau đúng 6 giờ sáng Napé chạy lên Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

Ở Thakhek đi. — Sáng chủ nhật chở tàu thủy ở Vientiane tới Thakhek thì xe auto mới chạy về Napé ngủ. Sáng hôm sau ở Napé về Vinh. Hành khách về có thể ra Hanoi đi chuyến sau hoặc đi chuyến tàu đêm cũng được.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)